

“Hazain-i rahmetinin müstemilâtını tartmak, tanımak için en ziyade mizan ve âletlere mâlik bir müdakkik” izah eder misiniz?

Bu kâinat rahmetle var edildiği gibi, yine rahmetle insana göre tanzim edilmiş, insan meyvesi verecek şekilde programlanmıştır. Bitkiler ve hayvanlar âleminden sonra yaratılan insan, çevresindeki her şeyin kendisine faydalı olduğunu idrak etmiş, neye baksa ruhunda bir şükür duygusu, bir hayret ifadesi belirmiştir.

Bu rahmetleri, bu ihsanları tartması ve tanınması için kendisine maddî ve manevî cihazlar takılmıştır. Göz ile renkler ve şekiller âlemini tartmış, **diliyle** tatlar âlemini, **kulağıyla** sesler dünyasını tanımıştır. **Akıyla** eşyanın vazifelerini ve insana olan faydalarını tetkik etmiş, inceden inceye araştırmış ve bulmuştur.

Bütün bu tatmalar ve tanımalar insan kalbinde o rahmet sahibine karşı şükür ve ibadet manalarını canlandırmıştır.